

W odpowiedzi na rosnące zagrożenia geopolityczne, Unia Europejska podejmuje działania na rzecz bezpieczeństwa, w tym program „Rearmar Europa”, który zakłada przeznaczenie 800 miliardów euro na wzmocnienie wydatków obronnych państw członkowskich do poziomu powyżej 3% PKB w ciągu czterech lat. Aby osiągnąć te cele, niezbędna jest szybka realizacja inwestycji w infrastrukturę i modernizację armii, a w tym może pomóc model partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP). W Polsce upowszechnianiem tego typu projektów zajmuje się Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej pełniące rolę Centralnej Jednostki ds. Partnerstwa Publiczno-Prywatnego które oferuje wsparcie i doradztwo na każdym etapie przygotowania i realizacji przedsięwzięć.

Partnerstwo publiczno-prywatne może również odegrać kluczową rolę w zwiększaniu odporności i bezpieczeństwa na poziomie lokalnym. Jednostki samorządu terytorialnego mogą realizować w formule PPP inwestycje związane z infrastrukturą kryzysową, centrami zarządzania kryzysowego, bezpiecznymi magazynami strategicznymi, niezależnymi źródłami energii czy cyfrowymi systemami wczesnego ostrzegania. Szczególnie przy wsparciu merytorycznym Centralnej Jednostki ds. PPP samorzady mają realne możliwości budowania lokalnej odporności we współpracy z sektorem prywatnym, jednocześnie odciążając budżety i przyspieszając realizację kluczowych inwestycji.

Korzyści z zastosowania formuły PPP

PPP to nie tylko sposób na zaangażowanie kapitału prywatnego infrastruktury. To strategiczne podejście, które pozwala efektywniej realizować cele obronne. Najważniejsze korzyści tego modelu to:

- efektywność: wykorzystanie zasobów i know-how sektora prywatnego;
- innowacyjność: sektor prywatny może wносить nowoczesne technologie i rozwiązania;
- utrzymanie infrastruktury w długim terminie: model oparty na płatnościach za dostępność sprzyja lepszemu zarządzaniu i konserwacji;
- podział ryzyk: partnerzy prywatni mogą przejąć ryzyka, którymi potrafią lepiej zarządzać, zmniejszając obciążenia finansowe państwa;
- przyspieszenie inwestycji: PPP może mobilizować dodatkowe środki prywatne, szczególnie gdy budżety publiczne są napięte, a niektóre projekty mogą być raportowane poza bilansem sektora publicznego;
- zwiększenie przejrzystości i jakości przygotowania projektów: każdy projekt przechodzi dokładne analizy i oceny techniczno-finansowe.

Jak to robią inni

Budowa miasteczka wojskowego w litewskich Rudnikach to przykład, jak skutecznie łączyć interesy publiczne i prywatne dla wspólnego bezpieczeństwa. Projekt realizowany jest w formule PPP, a jego pierwszy etap o wartości 125 mln euro obejmuje budowę infrastruktury administracyjnej, magazynowej i mieszkalnej dla 600 żołnierzy. W przyszłości miasteczko ma objąć 120 budynków, place treningowe, lądowiska dla helikopterów oraz 10 km dróg wewnętrznych. Docelowo zamieszka tam kilka tysięcy żołnierzy, głównie z niemieckiej brygady NATO.

To jednak nie jedyny przykład – Litwa rozwija także inne projekty wojskowe w tej formule, obejmujące budowę i utrzymanie infrastruktury w różnych regionach kraju, z inwestycjami sięgającymi setek milionów euro. PPP pozwala Litwie nie tylko przyspieszyć modernizację sił zbrojnych, ale także wzmocnić interoperacyjność z sojusznikami.

Dobre praktyki w zakresie współpracy PPP widać także w innych europejskich państwach.

- Wielka Brytania pozostaje najbardziej aktywnym krajem w Europie pod względem wykorzystania PPP w sektorze bezpieczeństwa i obrony (26 projektów). Przykładem jest projekt Allenby/Connaught Barracks (jego wartość to 2,7 mld EUR), w ramach którego zbudowano i zarządzano nowoczesnymi koszarami i infrastrukturą zakwaterowania dla wojska w Aldershot i Salisbury.
- Francja również stawia na PPP w infrastrukturze wojskowej. Projekt Balard-Défense to budowa nowej centrali Ministerstwa Sił Zbrojnych w Paryżu (1,55 mld EUR) w modelu DBFOM (design-build-finance-operate-maintain).
- Niemcy w PPP inwestują w nowoczesne centra szkoleniowe pilotów śmigłowców NH90 w miejscowościach Bückeburg, Fassberg i Holzdorf w ramach projektu NH90 Helicopter Programme (250 mln EUR).
- Dania przeznacza środki na bezpieczeństwo narodowe z pomocą sektora prywatnego, budując nową siedzibę Duńskiej Służby Wywiadu Wojskowego w Kopenhadze za 397 mln EUR.

PPP poza Europą: doświadczenia z USA i Australii

Przykłady można mnożyć także poza Europą.

- Stany Zjednoczone są globalnym pionierem w zastosowaniu PPP. Projekt Military Housing Privatization Initiative (MHPI) realizowany od lat 90. zmobilizował ponad 28 miliardów USD prywatnych inwestycji, tworząc ponad 200 000 mieszkań na bazach wojskowych w ramach 80 projektów.
- Australia sukcesywnie rozwija rynek partnerstwa publiczno-prywatnego m.in. przy pomocy LEAP 2 – projektowi zapewniającemu 3015 mieszkań na 14 bazach wojskowych w ramach 33-letniej umowy PPP.

Jak może pomóc Centralna Jednostka ds. PPP

W dobie zwiększonych wydatków na obronność, kiedy czas i efektywność realizacji projektów mają kluczowe znaczenie, warto sięgać po sprawdzone rozwiązania. Model PPP, wykorzystywany z sukcesem przez naszych sąsiadów, stanowi realną alternatywę dla tradycyjnych metod inwestycyjnych. Dzięki wsparciu CJ ds. PPP, każda instytucja publiczna może skorzystać z tej formuły – niezależnie od doświadczenia. MFiPR oferuje kompleksowe wsparcie dla administracji publicznej:

- doradztwo krok po kroku,
- pomoc w przygotowaniu dokumentacji i przeprowadzeniu postępowania,
- bezpłatne szkolenia i e-learning,
- materiały edukacyjne i informacje online.

Więcej nas stronie www.ppp.gov.pl.

Źródło: PPP.gov.pl